

Samenwerking en uitvoering

Voor een toekomstbestendige drinkwatervoorziening is goede samenwerking tussen het Rijk als systeemverantwoordelijke en alle andere betrokken partijen – provincies, waterschappen, gemeenten, drinkwaterbedrijven – essentieel. Ook is afstemming nodig met andere beleidsterreinen en organisaties, bijvoorbeeld op het gebied van energie, klimaat, landbouw, circulariteit, industrie, natuur en woningbouw. Voor de beschikbaarheid van voldoende drinkwaterbronnen is het Deltaplan Zoetwater van belang. Voor de kwaliteit van de bronnen is de Kaderrichtlijn Water belangrijk, en verder bijvoorbeeld de bestuursovereenkomst Nitraat in grondwaterbeschermingsgebieden en de ketenaanpak voor medicijnresten. Het oplossen van bestaande en toekomstige knelpunten bij de drinkwatervoorziening vraagt om een aantal politiek-bestuurlijke keuzes. Om dit goed voor te bereiden bevat de Beleidsnota Drinkwater een gezamenlijke implementatie- en uitvoeringsagenda.

Hans de Groene, Vewin.

Basis voor samenwerking

Het belang van een gezamenlijke implementatie- en uitvoeringsagenda

Een belangrijk onderdeel en rode draad binnen alle thema's in de Beleidsnota Drinkwater is samenwerking. Dit is een goed voorbeeld van een 'lesson learned': uit de evaluatie van de vorige editie van deze beleidsnota bleek vooral dat het ontbrak aan een uitvoeringsagenda. Dit keer is de aanpak gelukkig anders, aldus directeur Hans de Groene van Vewin.

‘Bij de evaluatie van de Beleidsnota Drinkwater 2014 bleek dat er een flinke rol was toebedeeld aan het Rijk, maar dat de overige stakeholders eigenlijk te weinig eigenaarschap voelden’, aldus De Groene. ‘Daardoor kwam de uitvoering niet voldoende gestructureerd tot stand. Mede op aanbeveling van de Beleidstafel Droogte is er daarom bij de huidige beleidsnota voor gekozen om een nota op hoofdlijnen te maken, en de activiteiten en maatregelen om de doelen van het drinkwaterbeleid te realiseren verder uit te werken in een implementatie- en uitvoeringsagenda. Daarmee is de huidige beleidsnota vooral agenderend van aard en zijn nog niet op alle onderdelen beleidskeuzes gemaakt. Elk van de zes thematische hoofdstukken van de nota eindigt met een lijst van actiepunten die in de implementatie- en uitvoeringsagenda aan de orde moeten komen.’

‘Het is de bedoeling dat alle stakeholders deze uitdagingen gezamenlijk oppakken. Dat wil zeggen: het Rijk – met name de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) – samen met de provincies, de gemeenten, de waterschappen, de drinkwaterbedrijven en daar waar nodig: andere betrokken partijen. De afspraken die in de ambtelijke werkgroep van de beleidsnota tussen deze partijen worden voorbereid, worden nader besproken in het directeurenoverleg en vervolgens definitief gemaakt in de Stuurgroep Water.’

De Groene: ‘We onderscheiden twee soorten vraagstukken: de onderdelen die specifiek zijn gericht op de drinkwatervoorziening en bredere thema’s die vaak zeer relevant zijn voor de drinkwatersector. Bij de directe belangen heb je het bijvoorbeeld over de financierbaarheid van de investeringen die de drinkwatersector de komende jaren moet doen, of het verankeren in bijvoorbeeld omgevingsplannen van de Aanvullende Strategische Voorraden (ASV’s) om voldoende water voor de drinkwatervoorziening in de toekomst te kunnen garanderen. Bij de bredere thema’s kun je denken aan de planvorming op het vlak van de Europese Kaderrichtlijn Water of het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn: de voor de drinkwatersector belangrijke onderdelen van deze thema’s moeten wat ons betreft op de lijst van de implementatie- en uitvoeringsagenda komen.’

Levend document

‘Het ministerie van IenW is systeemverantwoordelijke voor de drinkwatervoorziening en heeft daarom ook de regie over de implementatie- en uitvoeringsagenda. Het is een ‘levend’ document, dat zich steeds ontwikkelt. De agenda omvat ook de jaarlijkse voortgangsrapportage ‘De staat van de drinkwatervoorziening’, die een integraal inzicht geeft in de staat van het drinkwatersysteem, de huidige en toekomstige knelpunten en de stand van zaken rondom de afgesproken actiepunten. Alle overheden hebben een zorgplicht voor de publieke drinkwatervoorziening en dus is het belangrijk dat ook zij zijn aangesloten op de implementatie- en uitvoeringsagenda. Uiteindelijk is deze agenda het eigendom van alle betrokkenen, met de Stuurgroep Water als opdrachtgever.’

‘Vewin is van mening dat deze agenda een prima basis is voor goede samenwerking tussen alle betrokken partijen. Wij zien dit ook als een aanzet voor een nieuw Nationaal Waterakkoord, als opvolger voor het Bestuursakkoord Water (BAW) uit 2011. Gezien het groeiende aantal uitdagingen op het gebied van voldoende goed water

‘FEITEN EN FICTIE SCHEIDEN IS BEGIN VAN EEN GOEDE DISCUSSIE’

(‘kwantiteit en kwaliteit’) is er grote behoefte aan effectieve bestuurlijke samenwerking. De implementatie- en uitvoeringsagenda zou een onderdeel kunnen zijn van dit Nationaal Waterakkoord.’

Europese regelgeving

De Beleidsnota Drinkwater benoemt de Europese Unie ook als belangrijke samenwerkingspartner. *Hoe zien de drinkwaterbedrijven dat?*

De Groene: ‘Uiteraard is de implementatie van de nieuwe Europese Drinkwaterrichtlijn een belangrijk agendapunt voor onze implementatie- en uitvoeringsagenda, want er zijn nog voldoende belangrijke nationale keuzes te maken die onze sector rechtstreeks raken. Maar er komt ook op andere dossiers nieuwe regelgeving uit Brussel, die relevant is voor de bescherming van onze bronnen, bijvoorbeeld op het gebied van landbouw, farmacie of chemie.’

‘De belangrijkste Europese regelgeving voor onze sector is de Kaderrichtlijn Water, die toeziet op de kwaliteit van het oppervlakte- en het grondwater. De huidige KRW heeft een looptijd tot 2027: in 2021 moet de concrete invulling voor de periode 2022 tot 2027 worden afgerond. Medio dit jaar volgt nog een analyse om te zien of de plannen wel voldoende zijn om de gestelde doelen te behalen.’

Kennisagenda Drinkwater

De Beleidsnota Drinkwater introduceert (als onderdeel van de implementatie- en uitvoeringsagenda) een Kennisagenda Drinkwater, met als onderdelen: beschikbaarheid en kwaliteit van drinkwaterbronnen, drinkwatergebruik, drinkwatervoorziening op orde (bereiding, kwaliteit en levering) en weerbaarheid en beveiliging van de drinkwatersector. *Welke rol kan deze Kennisagenda de komende jaren volgens u gaan spelen?*

De Groene: ‘Wij zijn een groot voorstander van deze Kennisagenda. Er kan heel goed gebruikgemaakt worden van wat er allemaal al is op het gebied van kennisontwikkeling, bijvoorbeeld via het bedrijfstakonderzoek door KWR Watercycle Research Institute, de bestaande kennisagenda’s vanuit het Deltaplan Zoetwater en de Kennisimpuls Waterkwaliteit. Dit is extra belangrijk, nu we binnen de implementatie- en uitvoeringsagenda gaan samenwerken met verschillende partijen. Dan is het van groot belang dat de feiten op orde zijn en alle partijen over een gedeelde kennisbasis beschikken. Wij verwachten in dat licht ook veel van de recent door het ministerie van IenW ingestelde Studiegroep Grondwater, die een brede analyse gaat opstellen van alle problemen op het gebied van grondwater, dus kwalitatief én kwantitatief. Het scheiden van feiten en fictie is vaak het begin van een goede discussie. En dat is essentieel voor vruchtbare samenwerking en échte oplossingen!’

Samenwerking en uitvoering

Samenwerking en uitvoering

Het Rijk is systeemverantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening. In de uitvoering zijn de verantwoordelijkheden over verschillende overheden verdeeld en is afstemming en samenwerking met betrokken partijen essentieel om de doelen te realiseren.

De implementatie- en uitvoeringsagenda bevat naast de acties per beleidsdoel ook de volgende algemene activiteiten:

- Jaarlijkse voortgangsrapportage: staat van drinkwatervoorziening.
- Kennisagenda Drinkwater.

Wat vindt Vewin?

- Zet in op een voortvarende uitvoering van de implementatie- en uitvoeringsagenda van de Beleidsnota Drinkwater.
- Zet in op een Nationaal Waterakkoord; de implementatie- en uitvoeringsagenda is daarvoor een goede bouwsteen.